

Anmeldelse af Sommerliv ved Vestkysten i Personalhistorisk Tidsskrift 2021

Udgivet af Samfundet for Dansk Genealogi og Personhistorie

Simon Jacobsen & Bente Jensen: Sommerliv ved Vestkysten. Aalborgensiske landliggere fra Blokhus til Løkken 1900–1945. (Aalborg-bogen 2019). Udgivet af Selskabet for Aalborgs Historie. I samarbejde med Aalborg Stadsarkiv og Aalborg Historiske Museum, 2019. 118 s. Ill. s/h og farve. Indb. ISBN: 978-87-87409-39-1. Pris: 159,- kr.

Sommer, sand og vand. Dette er en hyggelig beretning om begyndelsen på sommerturismen på Vestkysten mellem Løkken og Blokhus. Omkring år 1900 begyndte velstillede borgere fra Aalborg at bygge sommerhuse udi klitterne. De skiftede fra juni til september livet i byen med det friske liv ved havet – et enklere liv med sol, sand og vand.

Landliggeriet havde i århundreder tilhørt de få, men nu var blandt det aalborgensiske borgerskab økonomi til ferie, et sommerhus og transporten til Vestkysten. Tog, biler og cykler bragte familier, tjenestefolk og ikke mindst de mange gæster til landliggerne frem til sommerlandet.

I bogen bliver perioden fra 1900 til 1945 opdelt i 3 afsnit, som hver især har sine kendetegn.

Første bølge er Pionererne 1900–1918. De var velhavende fabrikanter, direktører og fra det gamle handelsborgerskab. De byggede store arkitekttegnede sommervillaer, som kunne rumme hele familien inklusiv tyendet. Fruen og børnene blev ved havet og husets herre tog på arbejde i Aalborg et par dage om ugen. Pionererne var også med til at starte brugen af hoteller, som der ikke var mange af på kysten.

Anden bølge er mellem 1918–1930. Nu bliver sommergæsterne en mere blandet gruppe. Der er flere som har råd til at bygge en lille sommervilla og feriestilen bliver mere primitiv og enkel. På standen rejser sig hvide telte i weekenderne – unge mennesker fra Aalborg kommer på cykel for at holde fri – de første campingpladser bliver indrettet bag klitterne i 1930'erne. Feriepensioner, udlejning af privat huse og badhoteller bliver mere almindeligt – der bliver mindre fredeligt.

Tredje bølge er mellem 1930-1941. Nu bliver ferie folkelig. Godt nok betaler man selv sine ferie-dage, men mange har nu mulighed for en ferieuge eller to. De store sommervillaer fra "pionertiden" bliver nu opkøbt af firmaer eller kommuner og omdannet til feriehjem/kolonier for arbejdere og børn fra byerne. Der bygges små feriehuse til både udlejning og ejerskab. Strand og klitterne bliver efter datidens målestok løbet over ende af sommergæster. Nu kommer de første lovreguleringer

omkring byggeri, kørsel på stranden og retten til klitterne.

Det afsluttende afsnit i bogen omhandler sommerlivet under besættelsen. Tyskerne flyttede ind både i de lokale huse, men også i de godt beliggende sommervillaer ude i yderste klitrække – her var der fin udsigt udover havet. Det blev også svære at transportere sig ud til sommerlandet i løbet af besættelsen og i de sidste år rev tyskerne flere sommervillaer/huse ned for at gøre plads til bunkere og pigtråd.

Hvert afsnit indledes med en general introduktion til perioden. Herefter følger en gennemgang af udvalgte huse – mellem syv og ti, som giver et virkelig godt billede af de familier som var med til at skabe den første turisme i mellem Løkken og Blokhus. Det med billeder skal tage bogstaveligt, da alle afsnit er illustreret

af tegninger og foto af husene, familiefotos fra de mange sommerdage og fotos af de mange aktiviteter som sommergæsterne arrangerede for sig selv og i mindre omfang med de lokale.

Der er gjort et stort arbejde af forfatterne for at skaffe fotos, ejer- og familiehistorier og det er her man skal kigge hvis man ønsker at bruge bogen i forbindelse med slægtsforskning. Desværre er der ikke et navneregister i bogen, hvilket betyder at den er nemmest at benytte den hvis man har kendskab til sin families ferievaner i mellem 1900-1945. Dog er det ikke kedeligt at læse de mange historier og se de pragtfulde fotos af danskernes tidligste feriedage. Der er nævnt over hundrede familienavne, så det er kun at komme i gang.

Lisa Elsbøll

Cand.phil. Kulturhistoriker, kursuskonsulent.